

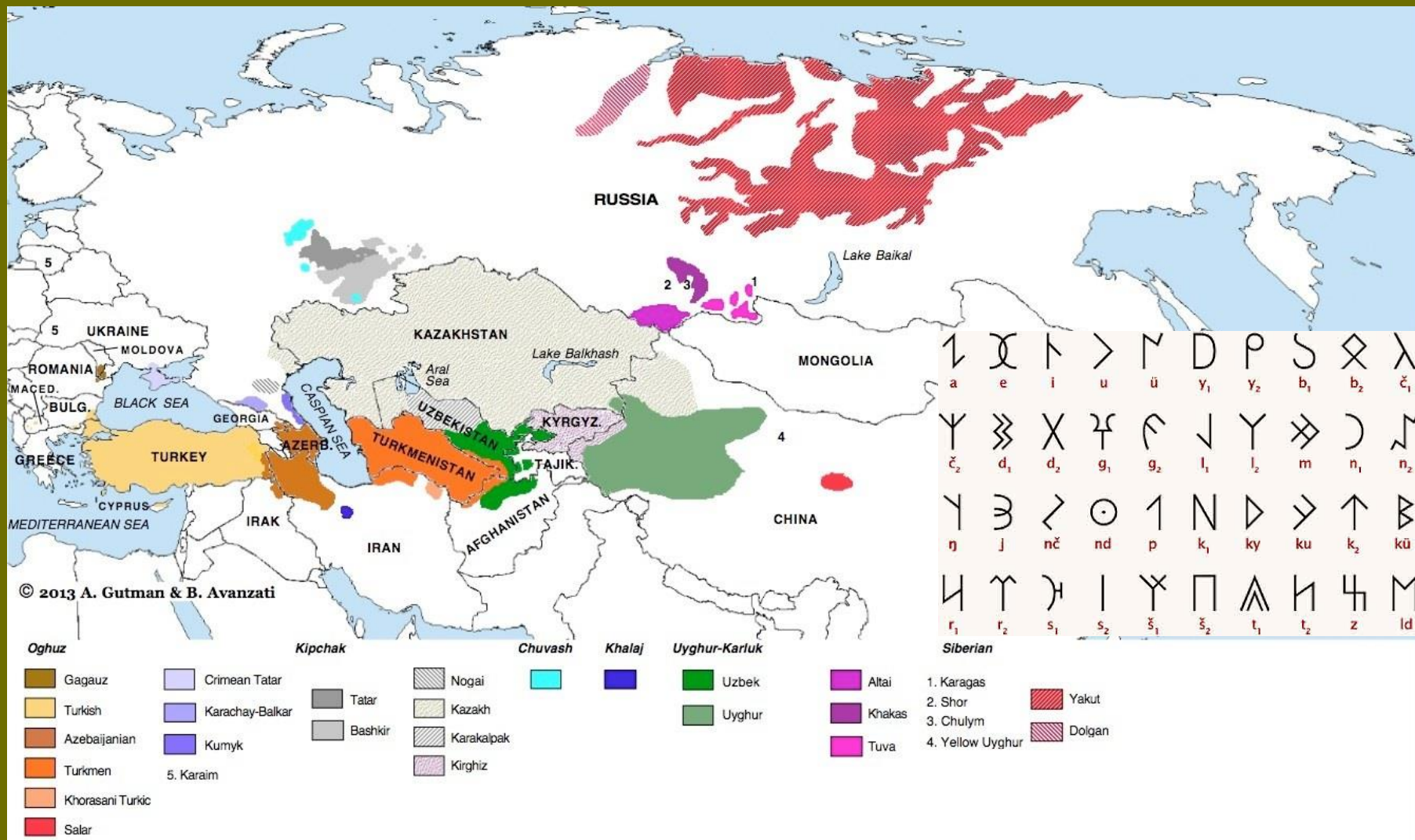
OSMANSKÁ ŘÍŠE

stručný vývoj

Marek Čejka

Turkické národy

Altajské a uralské jazyky

ALTAIC LANGUAGES

AMo Mongolic languages

- AMo1 Mongolian / Ordos
- AMo2 Oirat / Kalmyk
- AMo3 Buryat
- AMo4 Dagur
- AMo5 Monguor-Santa
- AMo6 Shira Yugur
- AMo7 Moghol

ATu Tungusic languages

- ATu1 Northern Tungusic (Tungus)
- ATu2 Southeastern Tungusic (Amur)
- ATu3 Southwestern Tungusic (Manchu)

- AT1 Qashqai
- AT2 Salar
- AT3 Yugur
- AT4 Khalaj
- AT5 Khakas
- AT6 Tuvan
- AT7 Shor
- AT8 Altay
- AT9 Tofa
- AT10 Karakalpak
- AT11 Kazakh
- AT12 Turkish

AT Turkic languages

- AT13 Chuvash
- AT14 Karaim
- AT15 Turkmen
- AT16 Azerbaijani
- AT17 Tatar
- AT18 Crimean Tatar
- AT19 Bashkir
- AT20 Uzbek
- AT21 Kyrgyz
- AT22 Gagauz
- AT23 Afshar
- AT24 Khorasani Turkic
- AT25 Uyghur
- AT26 Nogai
- AT27 Karachay-Balkar
- AT28 Kумыk
- AT29 Trukhmen
- AT30 Dolgan
- AT31 Sakha

From a geographical point of view the Turkic languages AT26 - AT29 are also belonging to the group of the otherwise isolated Caucasian languages.

AK Korean

AJ Japonic languages

agglutinating languages, so the language family is in dispute

URALIC LANGUAGES

UF Finno-Ugric

- UF1 Baltic Finnic
- UF2 Sami languages
- UF3 Permic languages
- UF4 Volga-Finnic
- UF5 Hungarian
- UF6 Ob-Ugric

US Samoyedic

- US1 Northern group
- US2 Southern group

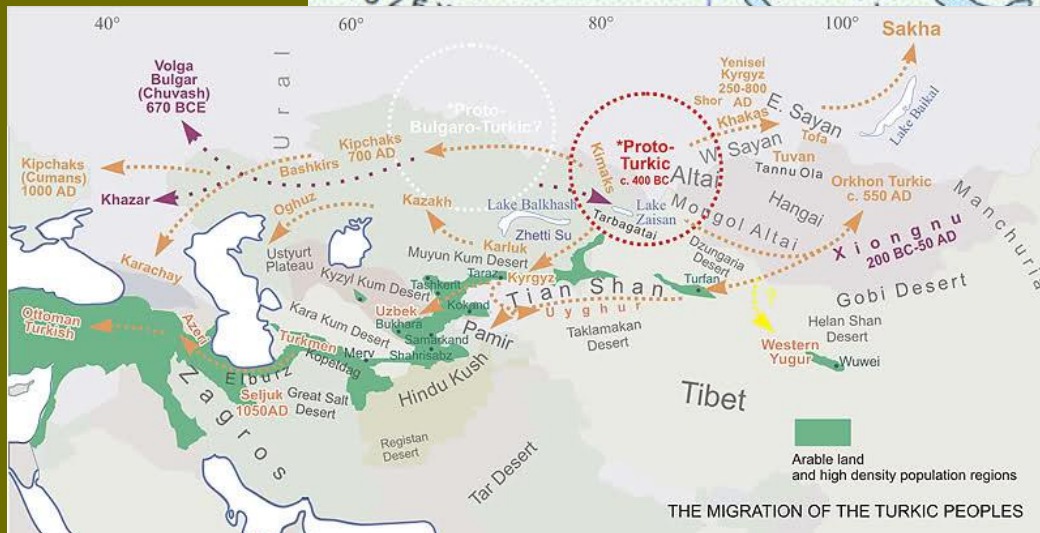
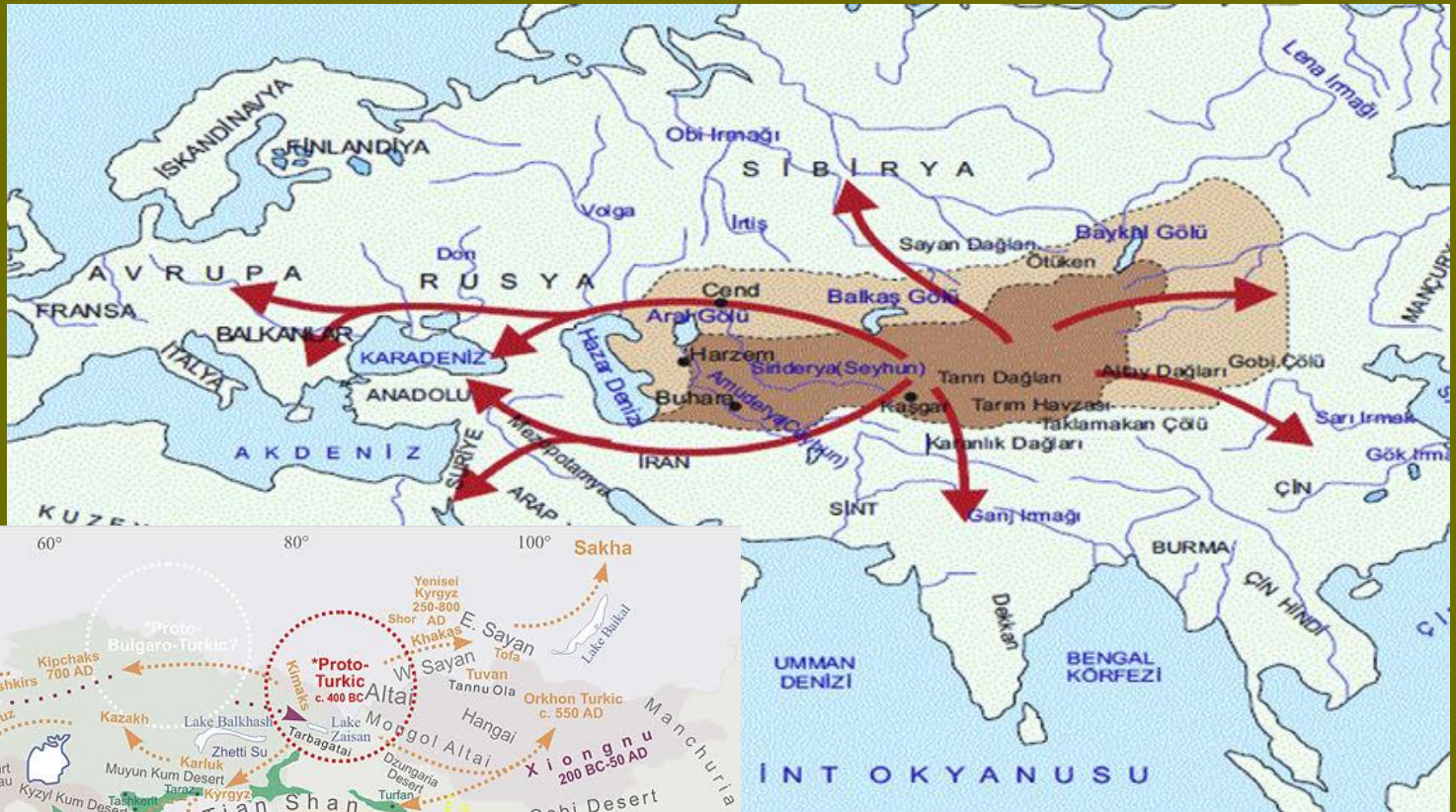
UY Yukaghir

The affiliation to the Uralic languages is in dispute.

Sketch: Dr. phil. Ihsan Yılmaz Bayraktarlı
Cartography: Dipl.-Geogr. Maximilian Dörrbecker

Migrace turkických národů

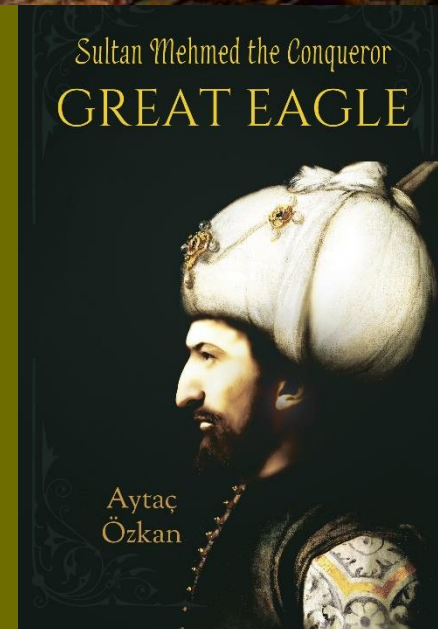

Vznik Osmanská říše

- Vzniká postupně na troskách Byzantské říše
- Po bitvě u Mantzikertu (1071) zřizují vítězní Seldžuci Ikonijský (Rúmský) sultanát
- Ve 13. stol. jsou další turecké muslimské kmeny (Oguzové) vytlačovány Mongoly do malé Asie a spojí se se sultanátem – formování říše
- Samotný osmanský stát vzniká 1299 pod vedením **Osmana I. Gázího**
- Postupné porážky Byzance a spojenců, expanze na Balkán,
- **1453 – pád Cařihradu**
Mehmed II. Fatih (Dobývateľ)

Pád Cařihradu 1453

Osmanská říše dobývá Evropu

THE BATTLE OF KOSOVO 1389

Osman Gazi

Orhan Gazi

I. Murad

Yıldırım Bayezid

Mehmed Celebi

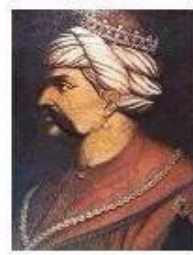
II. Murad

Fatih

II. Bayezid

Yavuz

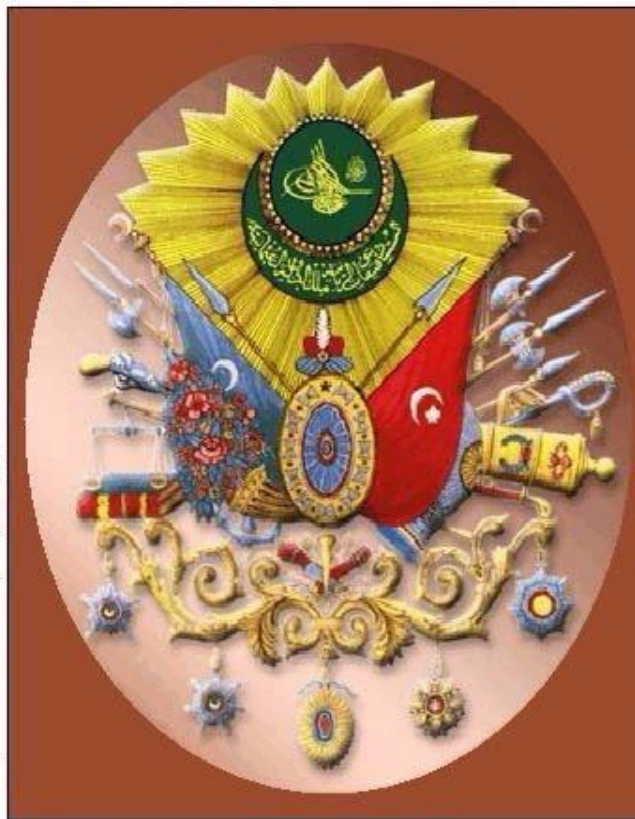
Kanuni

II. Selim

III. Murad

Genç Osman

IV. Murad

İbrahim

III. Mehmed

I. Ahmed

I. Mustafa

II. Mustafa

III. Ahmed

I. Mahmud

IV. Mehmed

II. Süleyman

II. Ahmed

III. Selim

IV. Mustafa

II. Mahmud

III. Osman

III. Mustafa

I. Abdülhamid

Abdülmecid

Abdülaziz

V. Murad

II. Abdülhamid

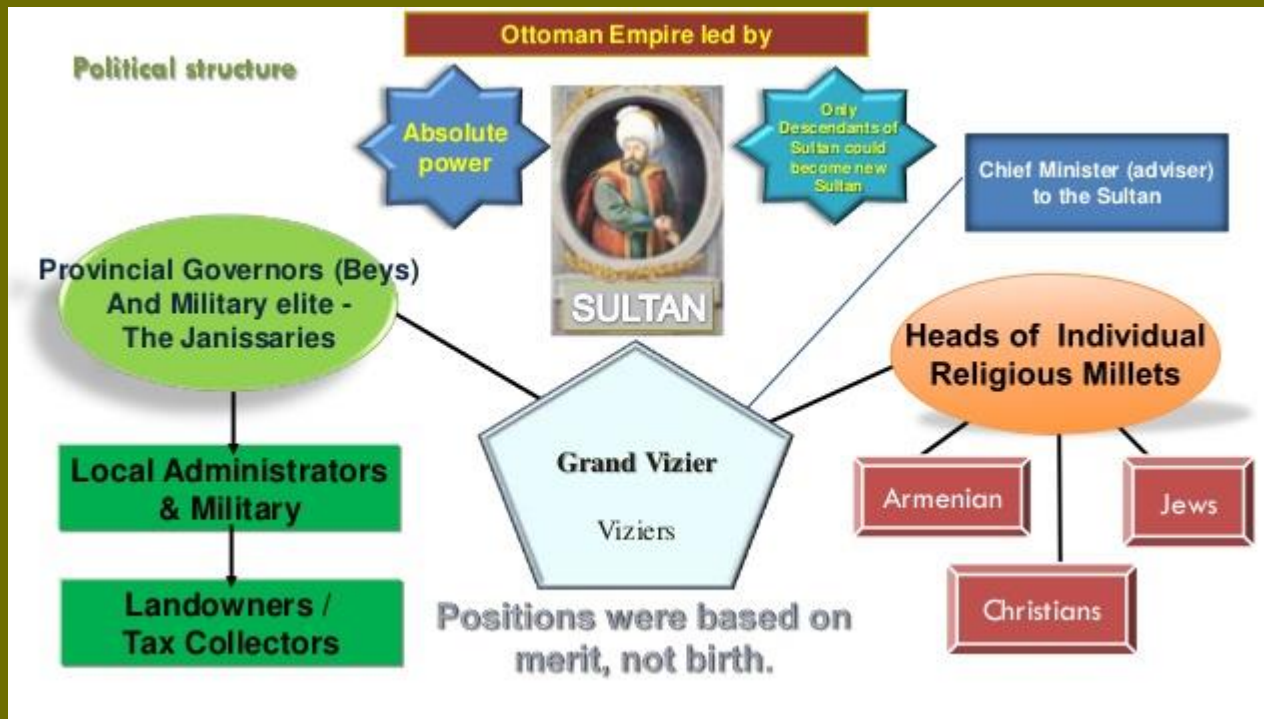
V. Mehmed

VI. Mehmed

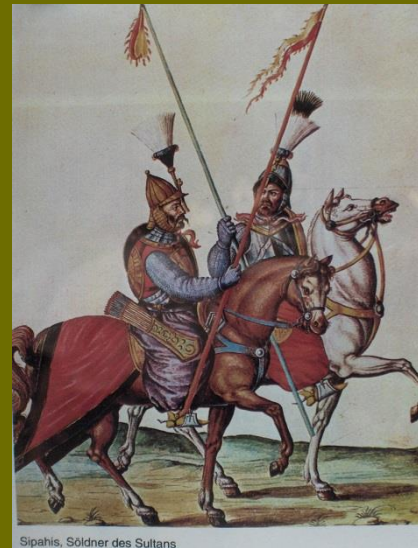
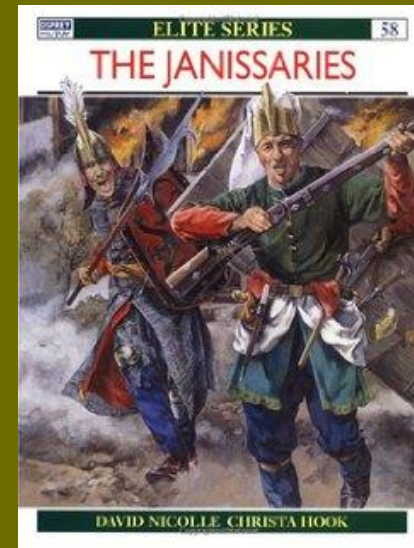
Politická struktura Osmanské říše

- tur. OSMANLI İMPARATORLUĞU
- absolutní monarchie

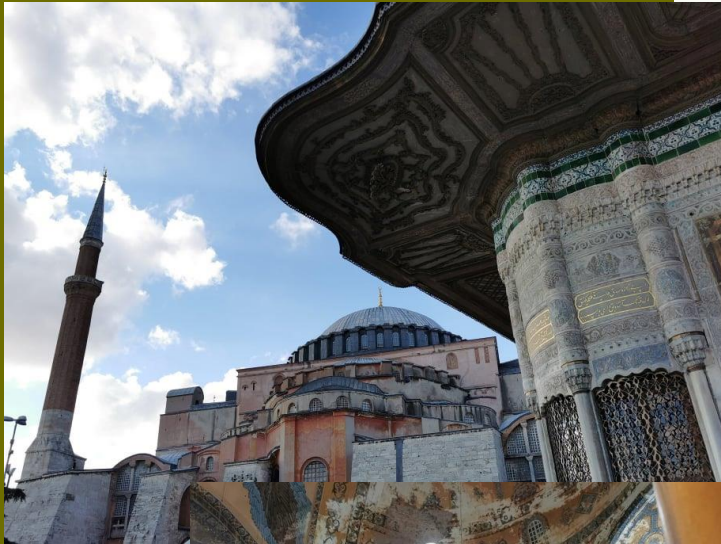

Opory sultánovy moci

- **Janičáři** – branci křesťanského původu, odvedení v raném věku (*devşirme*), donuceni konvertovat k islámu a vychováni k absolutní poslušnosti a disciplíně. Později se změnili v politicko-společenskou třídu.
- **Sipahíjové** – jezdecké armádní jednotky s lenním vlastnictvím půdy pověřené výběrem daní. Konkurenti janičářů, rovněž společenská třída.

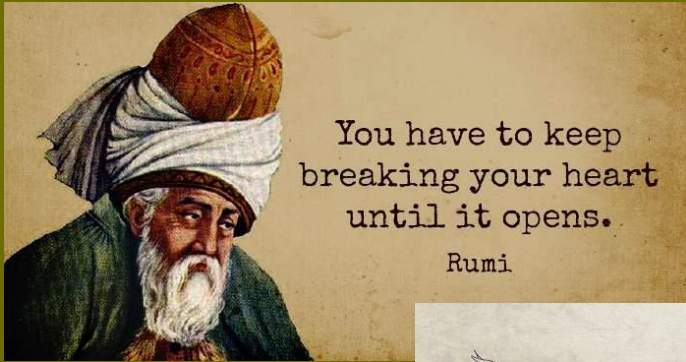
Osmanské kulturní dědictví

Súfismus v Osmanské říši

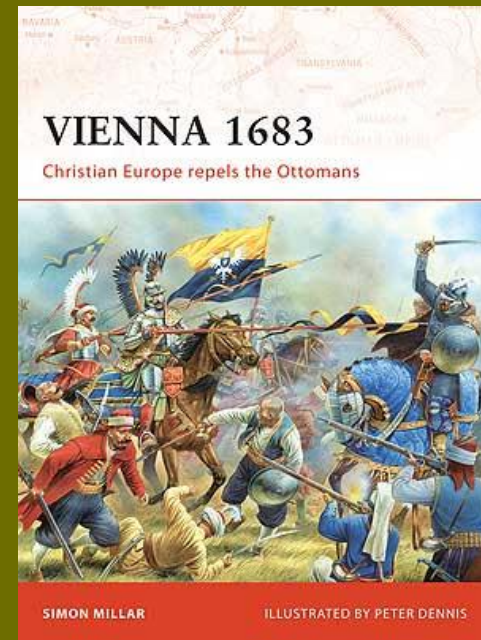
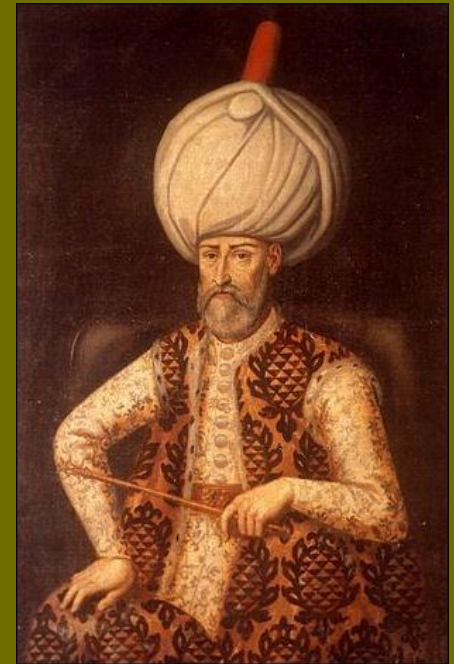
- Osmanský islám je více rozvolněný než fundamentalistický → velký rozmach heterodoxních islámských mystických hnutí (občas kritizovaní islámskými konzervativci rovněž v Osmanské říši vlivnými)
- mystické praktiky – taríky (řády), zikry (obřady), dervišové, tanec, hudba, extatické stavy...
- Významní mystici a řády v Osmanské říši
 - Rúmí, Gül Baba, Abulláh Bosneví...
 - Bektašíja, Mevleví, Rifáí, Kádiríja, Nakšbandíja, Bajrádí...
- Později politizace súfismu → zákaz za Turecké republiky

Triumf a úpadek

- Její vrchol za **Sulejmána I. „Nádherného“** (1520–1566)
- Ve stejné době i první příznaky stagnace – říše ztrácí po mnoha stránkách dech vůči Evropě, snaha o modernizaci
- Na východě konflikt Osmanské říše s Persií a Ruskem, na západě **porážka u Vídně (1683)**
- **1699 – Smlouva z Karlovic** – počátek poklesu osmanského vlivu v Evropě
- Ztráta evropských území na Balkánu
- Spojenectví s evropskými supervelmocemi (Francie, Británie), později s Německem
- „**nemocný muž na Bosporu**“
- Z politického hlediska tvrdá centralizace, represe, byrokracie
- Z náboženského hlediska relativní tolerance

Počátek západního ohrožení Osmanské říše na Blízkém východě: Napoleon v Egyptě (1798-1801)

Od křížových
výprav další
evropský
pokus o
hegemonii
v „Orientu“

Poslední sultáni

- **Abdülhamid II.** 1876-1909
 - Neochotně otevřel první éru ústavnosti v r. 1876, následně obnovil absolutismus v r. 1878
 - V r. 1908 byl donucen obnovit ústavnost
 - 1909 převratem provedeným Mladoturky sesazen

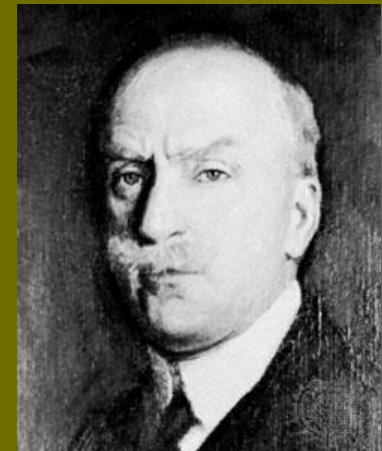
- **Mehmed V.** 1909-1918
 - Až do své smrti vládl jako loutka tří pašů: Mehmeda Talata, İsmaila Envera a Ahmeda Cemala.

- **Mehmed VI.** 1918-1922
 - Za jeho vlády zakázán sultanát
 - Istanbul opustil 17. 11. 1922
 - Zemřel v exilu v San Remu v r. 1926.

Chalífa v čase republiky:

- **Abdülmecid II.** 1922-1924

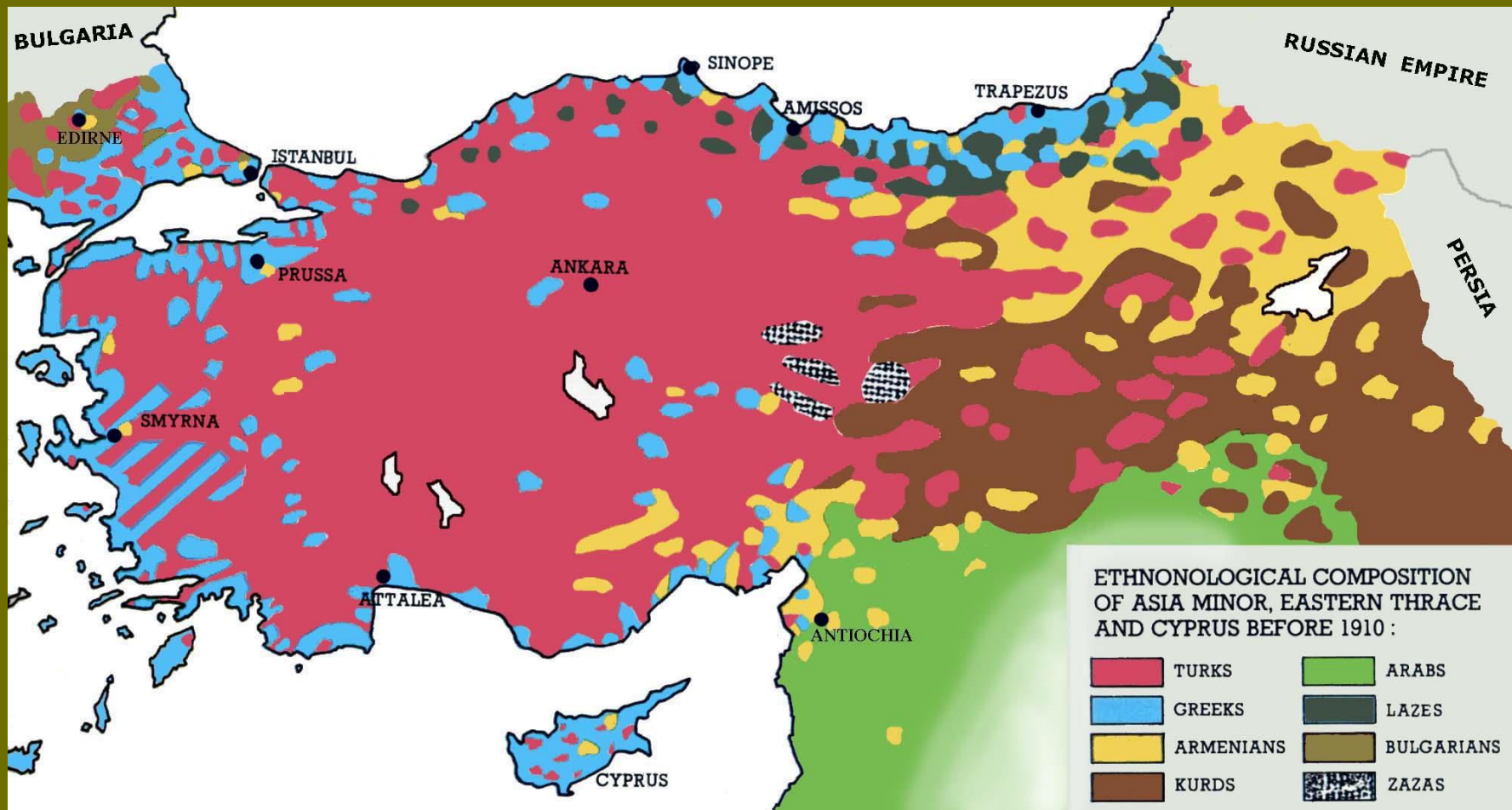
Mladoturci

- Politické hnutí, jehož počátky sahají do 70. let 19. století.
- Cílem hnutí bylo prosadit politické a společenské reformy.
- Angažovalo se v něm i mnoho příslušníků armády (osmanští důstojníci byli nuceni učit se francouzsky a získali tak příležitost seznámit se s dějinami Francie a s cíli francouzské revoluce).
- Od roku 1876 se stoupenci tohoto hnutí ilegálně snažili o liberální reformy a o ústavní státní formu.
- Roku 1907 založili v Soluni výbor „Jednota a pokrok“ a provedli 1908 revoluční převrat, v jehož důsledku byl sultán Abdülhamid II. donucen 1909 k abdikaci.
- Mladoturci, kteří se poté zorganizovali jako strana, vytvořili až do roku 1918 vládu (s výjimkou krátkého období 1912/1913).
- Od roku 1913 Mladoturky plně ovládali tzv. "Tři pašové", jednalo se o Talata Pašu, Envera Pašu a Džamala Pašu, kteří tím pádem měli pod svou kontrolou celou Osmanskou říši.

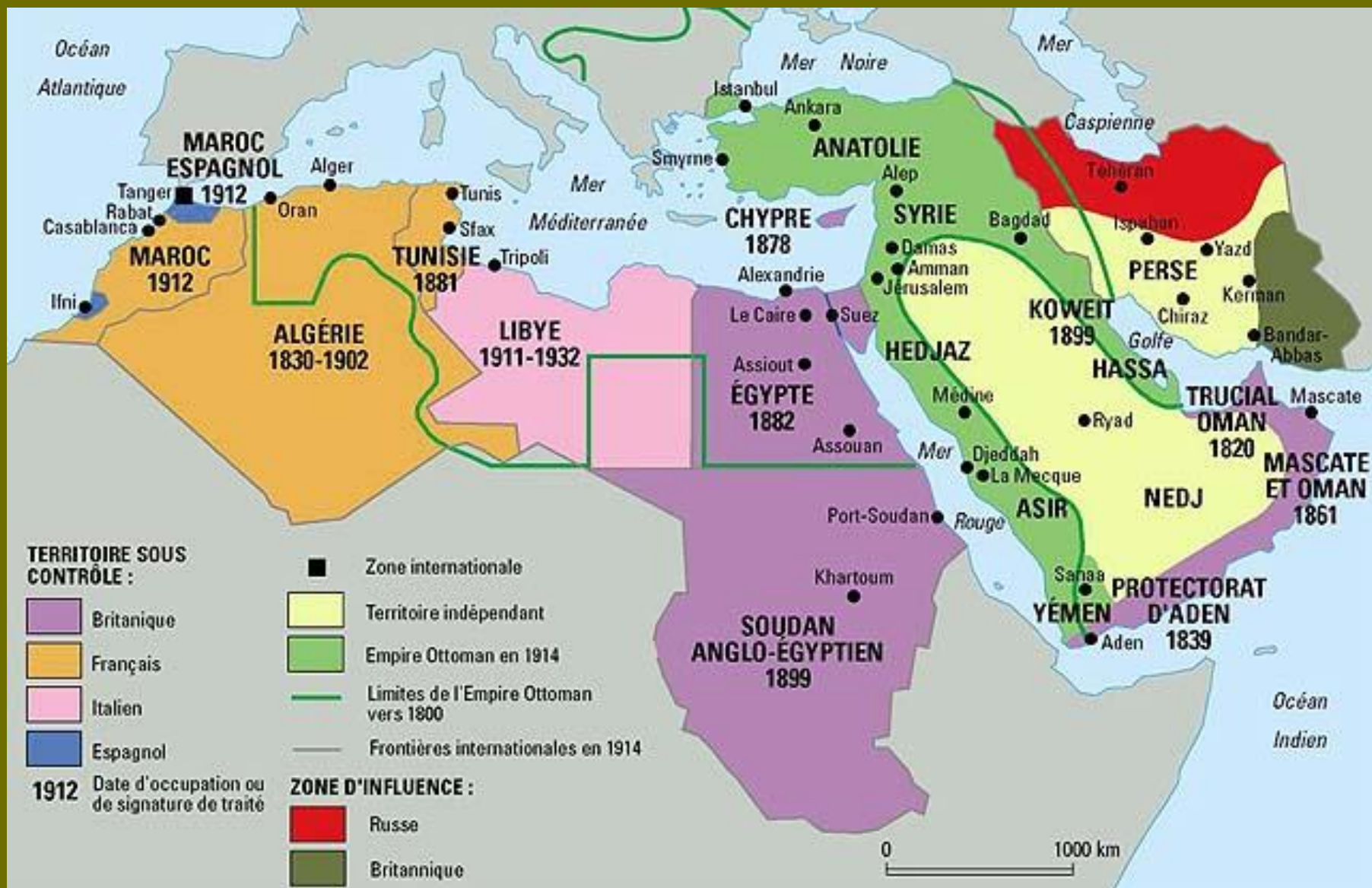
Karikatury Abdülhamida II. v evropském tisku

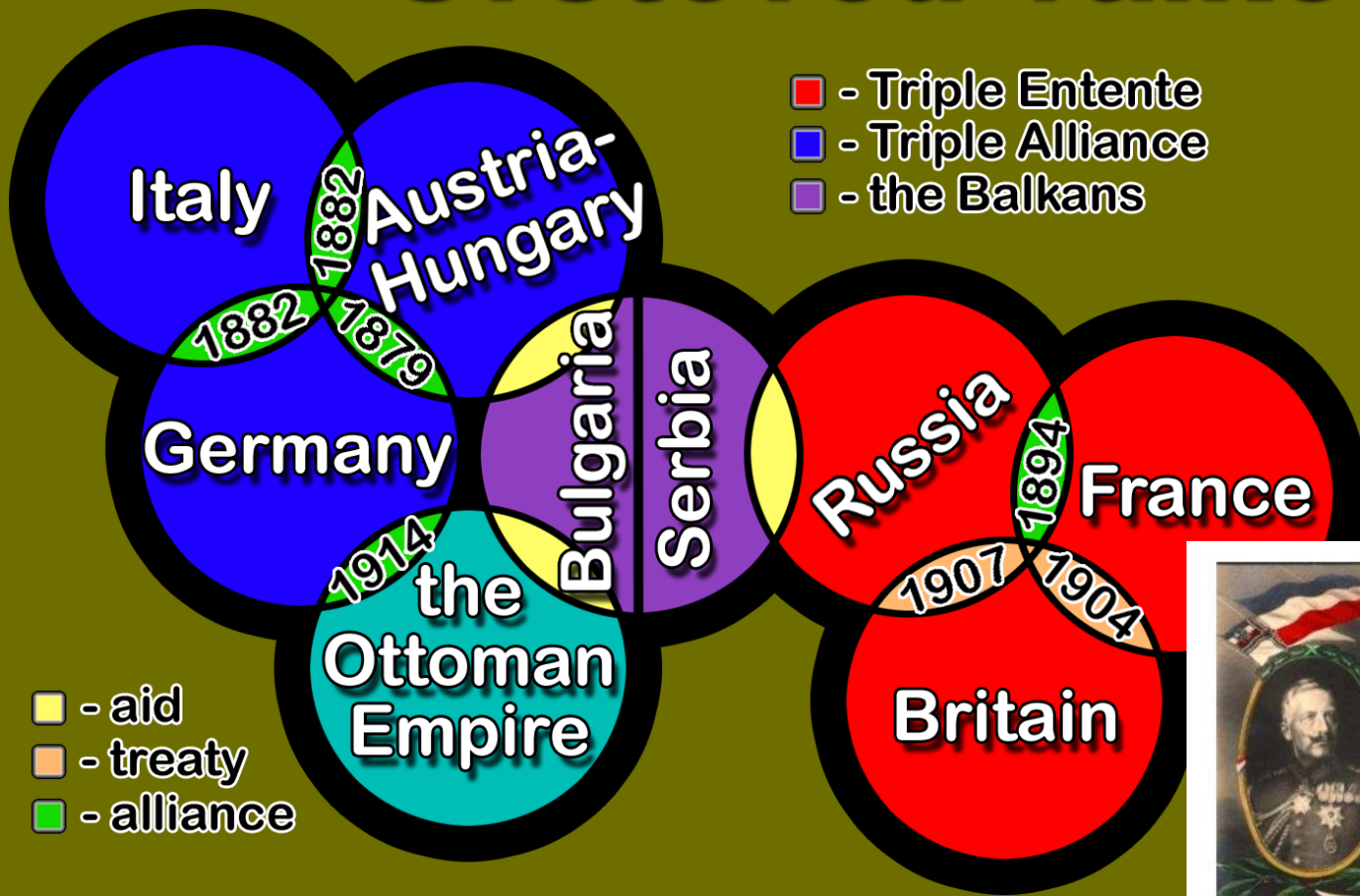
Etnické složení Malé Asie, Východní Trácie a Kypru (1910)

Blízký východ roku 1914

Aliance před první světovou válkou

Leaders of the Central Powers (left to right): Kaiser Wilhelm II of Germany; Franz Joseph of Austria-Hungary; Sultan Mehmed V of the Ottoman Empire; Tsar Ferdinand of Bulgaria.

Tři pašové

De facto vládcí Osmanské říše v době 1909-1918

- **Mehmed Talaat Pasha** (1874–1921), ministerský předseda a ministr vnitra
- **Ismail Enver Pasha** (1881–1922), ministr války
- **Ahmed Djemal Pasha** (1872–1922), ministr námořnictva

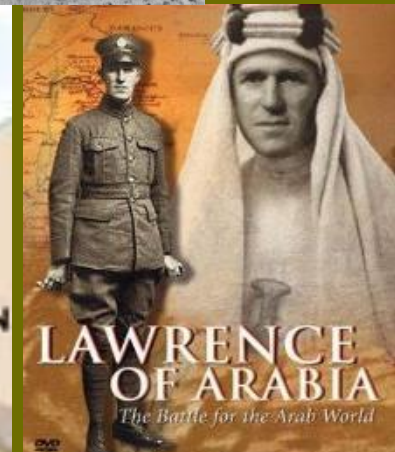
- Byli zodpovědní za vstup Osmanské říše do 1. sv. války v r. 1914

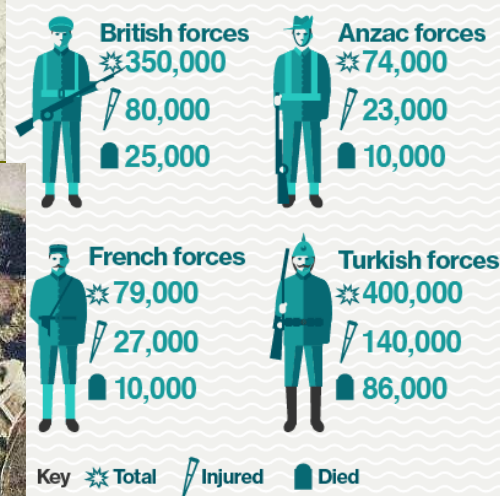
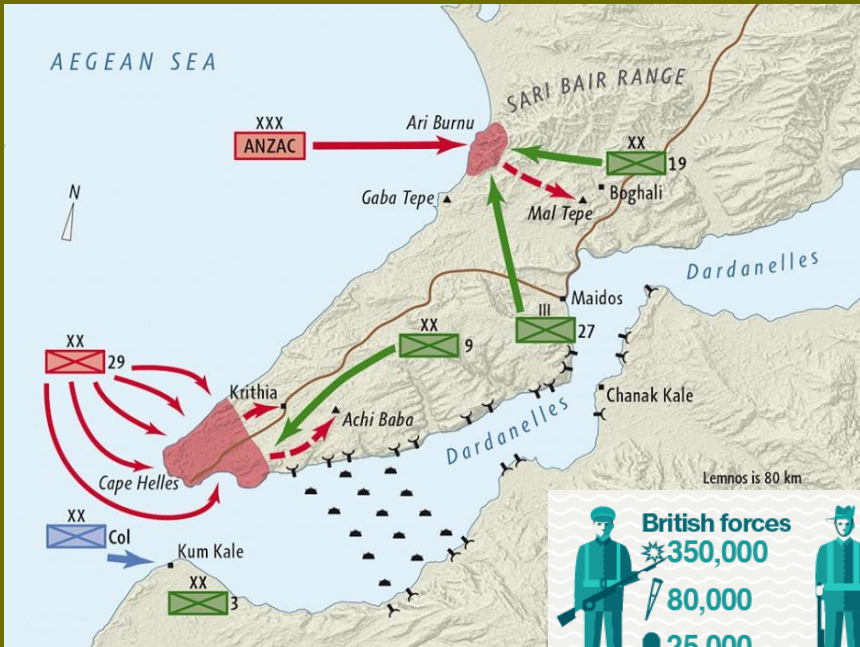
První světová válka na Blízkém východě

- Osmanská říše bojuje na straně Německa a Rakouska-Uherska
- Francouzi - a hlavně Britové - usilují o rychlou porážku Turků
- 1915 – katastrofa u Galipolli
- Britové hledají nové možnosti jak porazit Turky
- Navazují spolupráci s Araby a jejich vedením
- Arabové chtějí svůj stát, Britové jim ho slíbí za jejich pomoc při porážce Osmanů
- Viz korespondence šarífa Husajna s McMahonem, brit. vysokým komisařem v Egyptě, červenec 1915 - leden 1916)

První světová válka na Blízkém východě

Gallipoli/Çanakkale - 1915

Timeline of events

- March 1915** Allied naval attack fails
- April 1915** British/French land at Cape Helles. Anzacs land to the north
- May 1915** Anzacs repulse Turkish attack
- August 1915** Anzacs push inland. British land at Suvla
- October 1915** Allied commander replaced
- January 1916** Allied troops evacuated

AUSTRALIAN and NEW ZEALAND
SOLDIERS!

YOU HAVE BEEN TRICKED
YOU CANNOT WIN

You can only die here far from home,
or suffer from hunger and thirst.
The English, insatiable in their desire to dominate,
will waste your lives in their vain attempt at glory.

Gallipoli 1915

Daily Mail

SPECIAL
TRIBUTE
EDITION

NO. 13,743

FOR KING AND EMPIRE

SATURDAY, NOVEMBER 13, 1915

I'M FINISHED

■ Churchill's admission as he resigns from war government

■ Shadow of Gallipoli disaster cuts short his dazzling career

The first to console him? His arch rival Kitchener

WHEN Mr Churchill was relieved of his command of the Admiralty, one Minister visited him there to offer his condolences: Lord Kitchener (pictured) the Secretary of State for War.

This revelation comes as surprise since both are known as unending characters and considerable enmity has long been known to exist between them. Their first encounters were in the campaign in the Sudan in 1898, where Lord Kitchener, commander of the army, was deeply unhappy at having the "wiser" Churchill foisted on him at the request of the Prime Minister, Lord Salisbury. He was heard to

dismiss him as "subtly seeking" and "meddling". Mr Churchill described Lord Kitchener in distinctly unflattering terms: "He may be a general — but never a gentleman." Their feuding continued when 10 years later they became the most powerful figures in the land in the conduct of the war against the Kaiser. In late August last, as Lord Kitchener's army in France strove to halt the rapidly advancing German forces, it appears that he asked the first Lord of the Admiralty to send him as much ammunition as the Royal Navy could spare.

WINSTON CHURCHILL has resigned as a Cabinet member in Herbert Asquith's Coalition Government. He steps down from the position of Chancellor of the

Exchequer. He is not able to contribute an considerable experience and knowledge of current operations as a member of that body than "to work as the Government comes naturally to a close". He adds that in difficult times like these

Osmanská armáda

Výzbroj osmanské armády

Kalpak

M16 visorless

type 2

Luger P08

Beholla 7.65

bashlyk

kabalak

Enveriye dagger

Officers' sword M1909

Club

Officers' whistle

gewehr 88

Mauser 1890

Mauser Gewehr 98

Mauser pouches

Těžké boje na Blízkém východě Turkům velí němečtí generálové

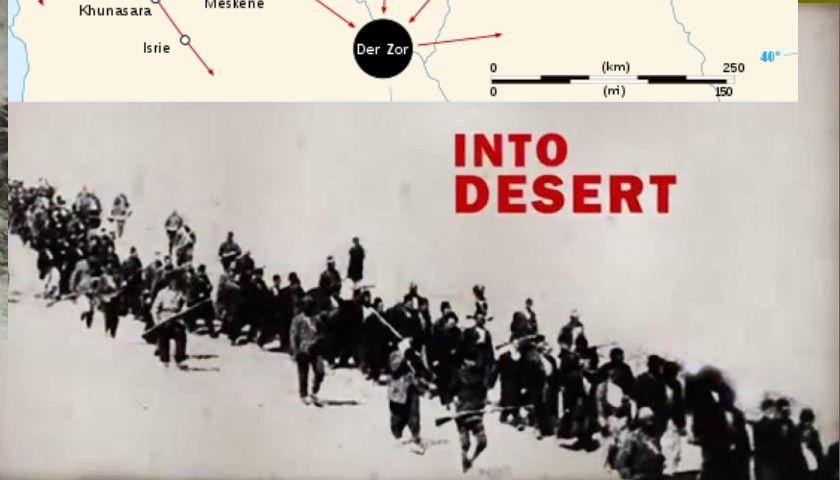
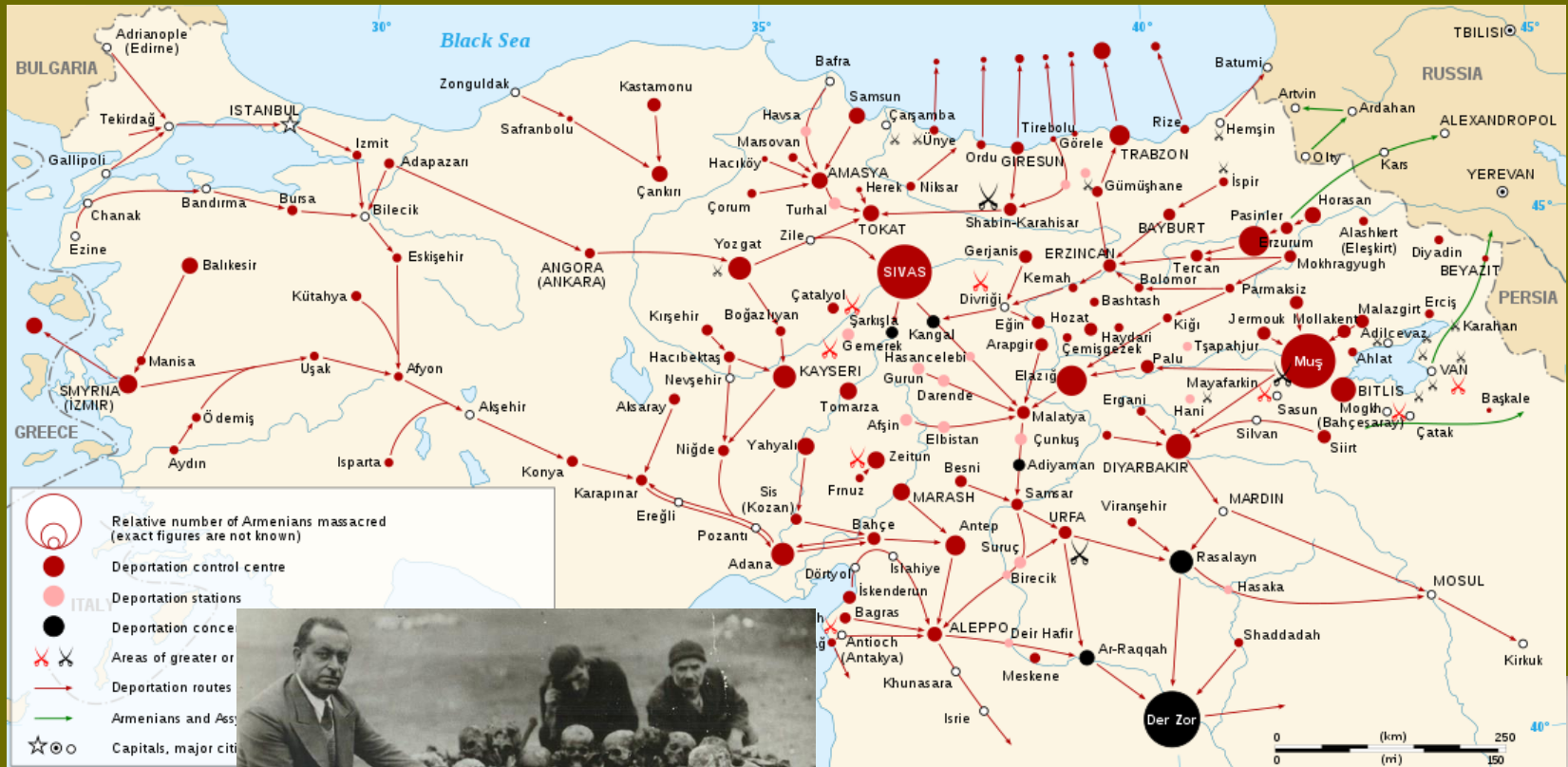

von Sanders von Falkenhayn von Kressenstein

Osmanská říše a Arméni

Arménská genocida

Film: *The Promise* (2016)

1917 – porážka Osmanské říše

- Dobytím Jeruzaléma, Damašku a Iráku končí turecké panství na Blízkém východě
- Arabové požadují svůj stát
- Britové naoko souhlasí, stát na velmi krátkou dobu vznikne, ale je vzápětí rozdrcen Francouzy, protože se nachází v jejich zóně zájmů vymezené tajnou dohodou s Brity
- Arabové jsou rozčarovaní z evropské politiky na Blízkém východě
- Turci jsou svrženi, ale Brity a Francouze považují za další utlačovatele

DAILY TELEGRAPH
DAMASCUS.
TAKEN BY BRITISH.
7000 PRISONERS.
MORE PEACE OVERTURES.

LONDON, Thursday.
 An official despatch from Palestine news—
 Damascus was occupied yesterday morning.
 A layer official message states:
 Australian mounted troops entered Damascus
 on the night of September 30. At a o'clock in
 the morning of the following day the city was

The black line at right angles to the
 Mediterranean coast is General Allenby's
 front; the other line shows General Sir W.
 E. Marshall in Mesopotamia.

occupied by the British and portion of the
 Arab army. Ever the war is in progress.
 After the surrender, occupying the necessary
 orders, all the Allied troops withdrew from
 the city, and for the present the local authorities
 are responsible for the administration.

SUING FOR PEACE.

The "Standard" states that Turkey had made
 unofficial peace overtures to the Allies. The
 offer was made through financial channels.
 It is considered that the Allies would not

Yet the same newspaper, *The Daily
 Telegraph* of October 4, 1918, before
 Lawrence sham, correctly records
 historical fact. Too bad they don't use
 their own archives!

The influencing of the influencing media. Even one of our own
 major newspapers, *The Daily Telegraph*, October 1, 1917 (above)
 insults our ancestors by ignoring historical documents, and
 faithfully follows the sham / Hollywood version of history.

In fact, the advance guard of
 the 10th Australian Light Horse.

HERALD, 1918. PRICE ONE CENT. TWO CENTS IN DISTRICTS AND SUBURBAN DISTRICTS. THREE CENTS ON TRAINS AND SUNDAYS.

**JERUSALEM IS RESCUED
 BY BRITISH AFTER 673
 YEARS OF MOSLEM RULE**

General Allenby's Encircling -
 Armies Cut Off All Help
 and Surrender Follows.

**GREAT REJOICING IN
 THE CHRISTIAN WORLD**

Jews Everywhere in Particular See
 the Restoration of Palestine as Part
 of Allies' Programme.

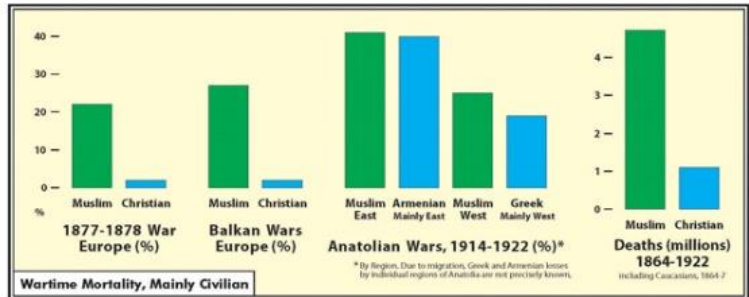
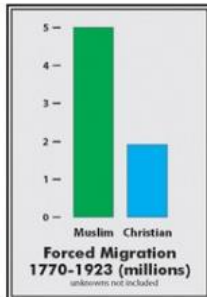
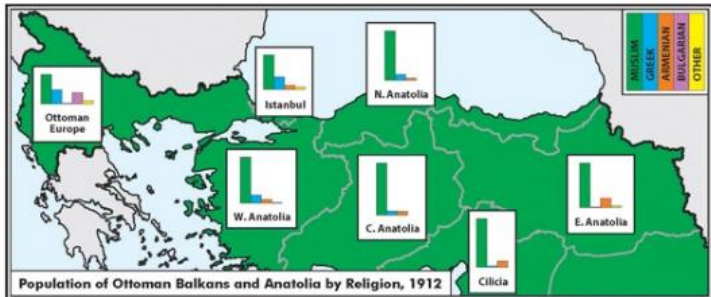
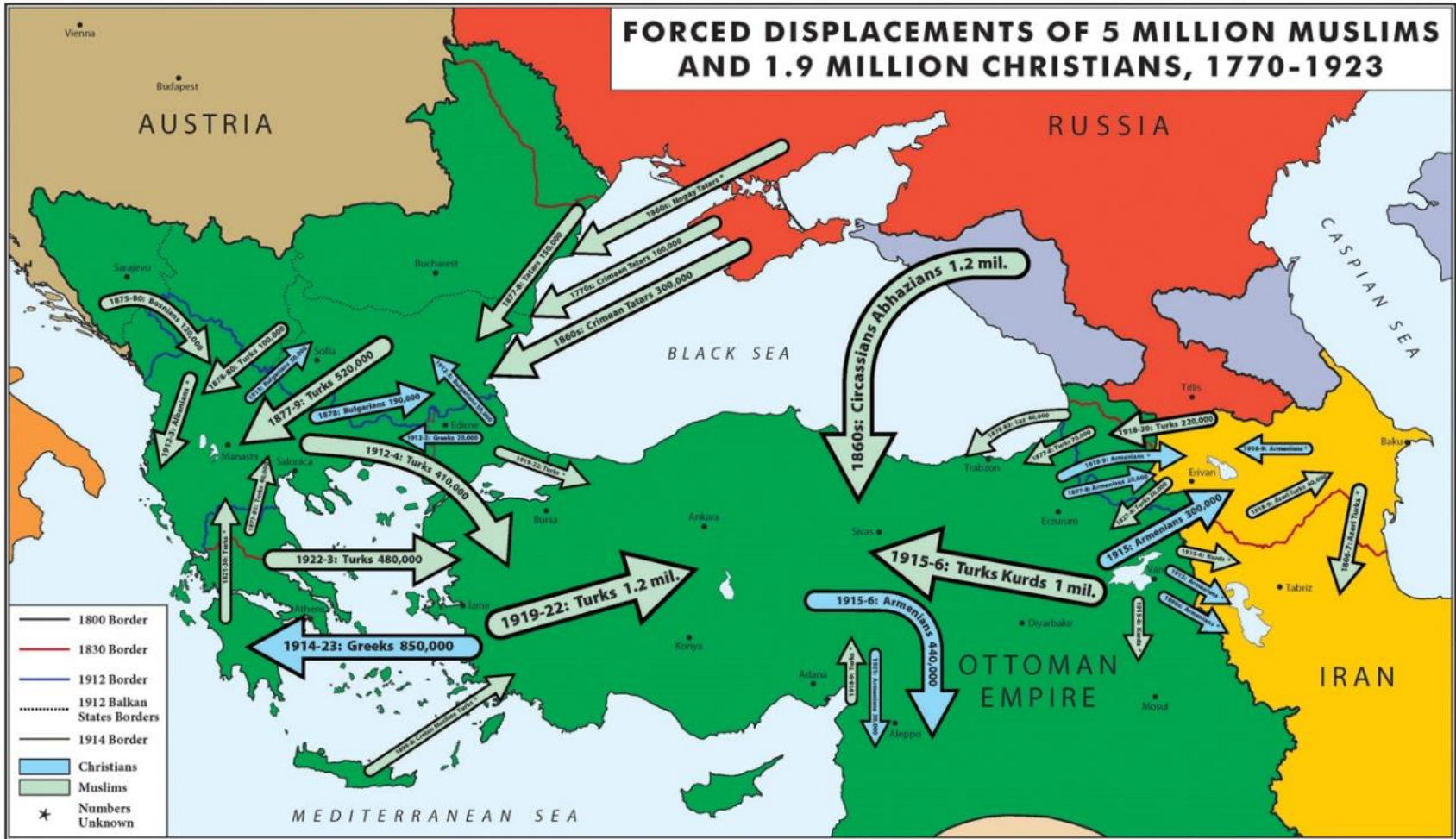
[Special Cable to the Herald.]
 Herald Bureau,
 No. 130 Fleet Street,
 London, Monday.

Jerusalem, fountainhead of Christen-
 dom, and to capture which countless
 hordes of soldiers and crusaders have died
 during the thousands of years of its history,
 has surrendered to the British.

Hemmed in on all sides, the Turks, who
 were being pressed northward from the
 Suez Canal, were cut off from supplies
 and retreat and hoisted the white flag.

GENERAL
 ALLENBY.
 FROM THE LONDON SPEAKER

FORCED DISPLACEMENTS OF 5 MILLION MUSLIMS AND 1.9 MILLION CHRISTIANS, 1770-1923

Plánovaná podoba Turecka dle smlouvy ze Sèvres (1920)

Poslední sultán Mehmed VI. Navždy opouští svou vlast

Děkuji za pozornost!

Pro další informace sledujte:

<http://blizky-vychod.blogspot.com>

Publikace:

- *Judaismus a politika v Izraeli* (2002, 2009)
- *Izrael a Palestina* (2005)
- *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu* (2007)
- *Rabíni naší doby* (2010, spoluaut.)
- *Dějiny moderního Izraele* (2011)
- *Lidé svatých zemí* (2012)
- *Rabbis of our Time* (2015, Routledge)
- *Korán, meč a volební urna* (2020)

